Ao. 1855. No. 50.
Donderdag 26 April.

SURINAAMSCHE COURANT EN GOUVERNEMENTS ADVERTENTIE BLAD.

Gouvernements - Secretarie.

Aanzoek voor Vrijgeving.

1855.
25 April. Van het slavenkind *Marrij*, geboren in 1849, dochter van *Sophie*, toebehoorende voor den vrijdom aan M. Cummings.
» » Van den slavenjongen *Johan*, geboren in 1842, zoon van *Jetta*, toebehoorende voor den vrijdom aan B. Muller.
» » Van het slavenkind *Jacobus*, geboren in 1852, zoon van *Rozetta*, toebehoorende aan plantaadje *Vossenburg*.
» » Van den slaaf *Johannes*, geboren in 1828, zoon van *Jaba*, toebehoorende voor den vrijdom aan E. H. M. van Francke.

De waarnemende adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Eerste afkondiging.

Gouvernements - Secretarie.

Paramaribo, den 25 *April* 1855.

[6105] Ten verzoeke van den Heer Daniel Johannis Justus Mens, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De waarnemende Adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements-Secretaris,
E. A. VAN EMDEN.

Door den ondergeteekende zal, onder de nadere goedkeuring van het Bestuur, aan den *minst inschrijvende* worden aanbesteed, de levering van **312 IJZEREN POTTEN**, ten behoeve van het Etablissement *Batavia.*— De bus der inschrijvings billetten zal op de Gouvernements Secretarie worden geligt op Maandag den 30 April e.k., des middags ten 12 ure;— zullende de monsters mede aldaar, vóór of uiterlijk op den 28 dier maand moeten worden bezorgd.

Paramaribo, den 25 *April* 1855.

De waarnemende Adjunct Gouvernements-Secretaris, belast met de functien van den Gouvernements Secretaris, alsmede met de Administratie van het Etablissement Batavia.
E. A. VAN EMDEN.

Transport.

(5061) Den 23sten April 1855. W. F. H. Batenburg aan C. A. de Mesquita, van het huis en erf aan de *Graven straat* N. W. La. A No. 33., O. W. La. B No. 45.

Paramaribo, den 23 *April* 1855.
De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Transport.

(5058) Den 24sten April 1855. De Exploicteur aan H. Heuvelkamp en Z. Heuvelkamp, van het erf met de daaropstaande Gebouwen aan de *Keizer straat*, N. W. La. D No. 8. O. W. La. D No. 179.

Paramaribo, den 25 *April* 1855.
De Griffier bij het Geregtshof,
MARTINI VAN GEFFEN.

Op Dingsdag den 1sten Mei e. k., des namiddags ten *vier* ure, zal de Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels*, in het lokaal van hetzelve Departement door den Vendumeester A. Salomons, publiek doen verkoopen:

De **GOEDEREN**, gevonden in de volgende *desolate* boedels, als: Mietje Hancke wed. A. B. Zeeberg, Jantje Dapper, F. W. A. Guillaume en A. C. Dobij.

En vermits in die boedels tot dusver geene genoegzame goederen aanwezig zijn, zoo zullen de Crediteuren niet worden opgeroepen.

Paramaribo, den 25 *April* 1855.
De Curator voornoemd,
CHs. LIONARONS.

(5574) De Curator bij het Departement der *Onbeheerde Boedels* als beheerende den boedel M. GEURIG en B. J. Greeve qq. voor den boedel A. E. DE CROS, zullen over *veertien* dagen, den juisten dag nader te bepalen, in het openbaar doen verkoopen:

Het **ERF** met de daaropstaande **GEBOUWEN** in de 1ste Buitenwijk aan de *Wichers straat*, bekend onder N. W. No. 56 en O. W. No. 44; aankomende voor de helft den eerstgemelden boedel en de wederhelft den boedel A. E. DE CROS.

Paramaribo, den 25 *April* 1855.
De Curator voornoemd,
CHs. LIONARONS.

Gratis
KOEPOK-INËNTING
alle dagen, des morgens tusschen *zeven* en *acht* uur, ten huize van den Stads-Geneesheer.

Paramaribo, den 25 *April* 1855.

De ontvangene tijdingen van de noodlottige gevolgen der overstroomingen, die onlangs in het Vaderland hebben plaats gevonden, en waardoor zoo velen in diepe ellende zijn gedompeld, hebben Z. Ex. den Heer Gouverneur dezer kolonie, uit overtuiging van de goede gezindheid der Ingezetenen, geleid tot het uitnoodigen der Heeren Mr. J. Æ. Lisman, Dittlof Tjassens, J. C. de Normandie 's Jacob, H. J. Blancke, T. J. Eijken Sluijters, W. Humphreijs, C. de Jongh, Mr. B. Lijon, S. Mendes Lijon, J. J. Bo. de Mesquita, Sal. Soesman Jr. en H. F. Wesenhagen, om zich in Commissie te willen stellen tot het doen van inzamelingen van liefdegiften, tot leniging van den toestand dier lijdenden en hulpbehoevenden.

Volgaarne hebben de genoemde Heeren zich met die taak belast, en zullen, ten einde daaraan naar vermogen te beantwoorden, in den loop der volgende maand *Mei*, aan de huizen der ingezetenen ter dezer stede, lijsten van inteekening voor bijdragen tot voorschreven menschlievend en weldadig oogmerk, aanbieden, — terwijl bij elk der benoemden gelegenheid bestaat tot het storten van zoodanige som, als men tot dat einde zoude wenschen aftezonderen, en gelijke lijsten in de onderscheidene divisien zullen worden opgezonden.

De Commissie hoopt en vertrouwt op de bekende liefdadigheid onzer Ingezetenen, bij zoo vele gelegenheden mildelijk aan den dag gelegd. Zij acht 't overbodig hen bij deze daartoe optewekken, door eene schets van den diepbeklagenswaardigen toestand van zoo velen hunner overzeesche landgenooten, die van have en goed berooid, zich aan de menschlievendheid hunner natuurgenooten zien overgelaten. — Die toestand beseft een ieder, — en al wat tot verzachting van hun treurig lot zal worden ten offer gebragt, zal gewis der Hoogste Liefde welgevallig zijn!

Nieuwstijdingen.

Frankrijk.

Het Parijsche *Journal des Débats* zegt het volgende omtrent de gesteldheid en verhouding der oorlogvoerende partijen in de Krim bij het ontvangen der tijding van het overlijden van Keizer Nicolaas.

» De krijgsmagt der geallieerden, die in het schiereiland van den Chersonesus gelegerd is, meent men op 100,000 man te kunnen begrooten, ten gevolge van de gestadige afzending van versterkingen uit Engeland en Frankrijk in de laatste maand, en van de aankomst der twee Fransche divisien, die dusver als reserve te Konstantinopel gebleven waren.

» De Turksche krijgsmagt moet te Eupato-

ria, onder het bevel van Omer pacha, thans 40,000 man sterk zijn.

» Daar de afzending van grooter of kleiner afdeelingen troepen van de drie natien naar de Krim op dit oogenblik nog voortduurt, is er alle grond om te denken dat de geallieerde krijgsmagt in den loop dezer maand tot de gezamenlijke sterkte van 150,000 man zal klimmen.

» Het Russische leger zal dat cijfer zekerlijk niet bereiken voor dat het de laatste versterkingen ontvangen heeft, die over Odessa, over Nicolaïew en Cherson naar Perecop gezonden zijn. De getalsterkte van dat leger, de garnizoenen van Sebastopol en van de overige vestingen der Krim medegerekend, schijnt nog beneden 100,000 man te zijn, en het moet slechts 60 tot 65,000 man voor krijgsoperatien beschikbaar hebben. Dit is de reden waarom het niets ondernomen heeft sedert den slag bij Inkermann, toen het 45,000 man in het gevecht bragt, die geslagen werden en duizenden lijken op het slagveld achterlieten.

» Het is uitgemaakt zeker dat de Russen door ziekten, guur weder en gebrek aan voedsel voor menschen en paarden minstens evenveel geleden hebben als wij.

» De werken der belegeraars zijn aanmerkelijk gevorderd, en de vesting zoo digt genaderd dat onze mijnwerkers hun onderaardschen arbeid reeds aangevangen hebben. Het linker front der aanvalslinie, de aan de Franschen aangewezen post, kan op zekere punten door de vesting van ter zijde beschoten worden; aldaar waren dus en zijn nog zeer groote moeijelijkheden voor de belegeraars te overwinnen. Op het regter front der aanvalslinie den aanvankelijk aan de Engelschen aangewezen post, had men met meer kracht behooren te werk te gaan: want daar zou men welligt vorderingen van meer beslissenden aard gemaakt hebben. Thans zijn de Russen werkzaam om op dat punt hunne werken te versterken en uit te breiden.

» Dat het Engelsche gedeelte der aanvalslinie betere kansen opleverde dan het Fransche, kan aan de Engelsche officieren niet ontgaan zijn. Doch de jammerlijke toestand waarin het Engelsche leger verkeerd heeft, de vermindering van deszelfs sterkte door ziekten, alsmede de omstandigheid dat de Engelsche soldaten weinig lust hebben om aan de loopgraven te arbeiden, hebben ongelukkig belet de aanvalswerken met de noodige kracht voort te zetten op het punt waarop de geallieerden hunne strijdmiddelen bovenal behoorden te rigten. Thans zijn daar twee Fransche divisien werkzaam, en zij arbeiden er met alle magt; maar hierdoor juist zijn de Russen genoopt om ook van hunne zijde dat punt beter te versterken.

» Alzoo worden de aanvals- en de verdedigingswerken van beide zijden ijverig voortgezet. De geallieerden moeten zich, in spijt van het ongeduld der soldaten, den tragen gang eener regelmatige belegering getroosten; zij moeten, volgens de regelen der kunst, voet voor voet veld winnen, en met kanonvuur of mijnen de verdedigingswerken der belegeraars sloopen tot dat zij met goede kans zullen kunnen storm loopen."

— Een onderhandsch orgaan van het Fransch gouvernement, de Parijsche *Constitutionnel*, deelt in eenen brief uit Weenen iets naders mede omtrent de onderhandelingen die thans tusschen Pruissen en de Westersche mogendheden gevoerd worden. Daarin komt, nevens de gewone uitvallen der meeste Fransche dagbladen tegen Pruissens staatkunde, het volgende voor: » Het is als of men nog geen moeijelijkheden genoeg ontmoette bij de onderhandelingen over een afzonderlijk verdrag, hetwelk aan het Berlijnsche kabinet regt zou geven om aan de vredesonderhandelingen deel te nemen. Pruissen toch heeft daarin eene nieuwe verwikkeling gebragt, door eene vraag op te werpen, die alleen reeds stof tot eindelooze discussien zou opleveren. Te Berlijn doet men het zoo voorkomen, alsof een plan van Frankrijk, om Fransche troepen door Duitschland te zenden, op Pruissens tegenstand schipbreuk had geleden. Al is, onder de gebeurlijkheden des oorlogs, zulk een plan in overweging gekomen en in vertrouwelijke gesprekken tusschen de vertegenwoordigers der twee gouvernementen behandeld, op officiele wijze is daartoe Pruissens toestemming nooit gevraagd.

» Desniettemin acht men het aan Pruissens zijde dienstig, de Bondsstaten in den waan te houden dat Oostenrijk in zijn bijzonder belang uitheemsch krijgsvolk in het Duitsche vaderland zou brengen, zoo Pruissen niet voor Duitschlands onafhankelijkheid waakte. Alzoo heeft de generaal von Wedell in last te Parijs ook te bewerken dat Frankrijk zich bepaaldelijk verbinde om in geen geval, hoe de oorlog tegen Rusland ook mogt loopen, doortogt over Duitsch grondgebied te vragen voor de hulptroepen die het aan Oostenrijk mogt willen toezenden.

» Als men zoo iets verneemt, zou men kunnen twijfelen, of Pruissen opregtelijk wenscht met de Westersche mogendheden aan de gezamenlijke taak te arbeiden, of het niet veeleer in Ruslands belang werkzaam is om Oostenrijk in deszelfs krijgsplannen te dwarsboomen?

» Van Pruissens zijde wordt beweerd, dat het strijdig met de bepalingen der bondsacte en der slotacte zou zijn, een tot Oostenrijks hulp oprukkend corps uitheemsch krijgsvolk over Duitsch grondgebied te laten trekken. Deze bewering miskent den geest der grondwet van den Duitschen Bond, en wordt echter door Pruissen met zooveel aandrang volgehouden, dat het te Frankfort reeds het voornemen heeft laten blijken om een voorstel tot vereeniging van bondstroepen tegen Frankrijk te doen, zoodra de Duitsche grenzen door Fransche troepen overschreden wierden."

— De *Presse* deelt den volgenden brief mede uit Varna, waarin eenige bijzonderheden voorkomen betreffende het Turksche leger, dat eene overwinning op de Russen te Eupatoria behaald heeft:

» Varna behoudt sedert eene maand een waarlijk belangwekkend schouwspel. Wij hebben successivelijk een Turksch leger, dat geheel en al compleet was, zien voorbijgaan, namelijk infanterie, kavallerie en artillerie. Dit was eene schoone gelegenheid om over de waarde van de troepen onder Omer Pacha, uit het oogpunt van discipline en krijgsmans houding te oordeelen, en ik moet u opregtelijk bekennen, dat het een leger is, waardig aan onze zijde te vechten.

» Men zegt hier dan ook, dat deze soldaten de beste van het Turksche rijk zijn, dat Omer Pacha ze zelf heeft uitgekozen, dat hij van elk regiment kavallerie slechts twee escadrons en van elk regiment infanterie slechts twee bataillons genomen heeft, en dat dit leger dus niets anders is dan eene keurbende. Maar dan is het toch eene heerlijke keurbende van 50,000 man, die ten minste bewijst, dat in Turkije het militaire element uitmuntend is, en dat onder een bekwaam en ondervindigrijk opperhoofd, het Ottomannische leger in Europa een aanzienlijken rang kan nemen.

» Ik heb van deze gelegenheid gebruik gemaakt, om het groote historische figuur van Omer pacha aandachtig gade te slaan. Ik heb hem alle dagen ijverig aan zijne bezigheden gezien, en ben dus in de gelegenheid geweest, om hem meer van nabij te beoordeelen. Het is inderdaad een man met een zeldzaam talent om te organiseren begiftigd. Alles gaat door zijn hoofd. Rondom hem is er geen spoor van een staf, van eene intendance, van een dienst tot bezorging van levensmiddelen, van kleedingstukken, enz., hij alleen voorziet in dit alles. Zijne troepen, die uitmuntend geëchaloneerd waren, kwamen bij kleine dagreizen aan langs de wegen van Schumla, Silistria en Routschouck, en werden reeds, na ten hoogste een dag onder de tenten doorgebragt te hebben, ingescheept.

» De dagen die zij zich te Varna op hunnen doortogt ophielden, werden goed aangewend; elk bataillon werd door Omer Pacha in oogenschouw genomen, die zelfs met de meeste zorgvuldigheid de geringste bijzonderheden van de uniform inspecteerde. Elk deel der kleeding of uitrusting, dat een weinig versletenwas, werd onmiddelijk door een nieuw vervangen. De volgende dag, op het oogenblik van het vertrek, kwam de bevelhebber nogmaals, inspecteerde de troepen op nieuw, en begaf zich herhaalde malen aan boord der schepen die gereed waren om te vertrekken.

» Omer Pacha heeft partij getrokken van de ondervinding, die wij in de Krim hebben opgedaan. Zijne manschappen zijn uitmuntend gehard tegen de koude. De Seraskier heeft onnoemelijke hoeveelheden van winterkleedingstukken hier heen gezonden. Buitendien draagt ieder man boven zijne uniform een soort van paletot van schapenvel, en over dit tweede kleedingstuk een wijden kapotjas van goed lichtgrijs laken, met een kap voorzien (die van achteren door middel van keelbanden, welke kruiselings over de borst loopen, bevestigd wordt) lange, gevoerde slopkousen en een paar goede blaauwe wollen handschoenen, zooals onze voerlieden in Frankrijk dragen.

» Die troepen dweepen met Omer Pacha. Deze, die hen kent, die hen bemint, met hen weet om te gaan, weet op eene behendige wijze van hunne gehechtheid jegens hem gebruik te maken. Ik ben dan ook niet verwonderd over de wonderen van den veldtogt aan den Donau, met deze troepen verrigt. Een groot gedeelte der soldaten draagt medailles ter herinnering aan de schoone wapenfeiten aldaar. De Egijptische troepen vormen vooral een zeer schoon geheel, zij zijn levendig en vuriger dan de Turken. Hunne houding is over het algemeen goed. Wat overigens de reputatie van gestrengheid van den veldheer aangaat, zij is welverdiend, de tucht is voorbeeldig in het leger.

» Omer-Pacha is een man van 45 jaren, die aan de vermoeijenissen gewoon, van eene gespierde gestalte, levendig en vlug in zijne bewegingen is. Ik heb hem dikwijls op een verren afstand van zijne manschappen in de omstreken van Varna met één sprong op het ongezadelde paard zien springen. Het corps officieren alhier heeft hem een bezoek gebragt, en heeft ons zoo goed mogelijk ontvangen. Zijn voorkomen is een weinig ruw, ja barsch zelfs, en vrij van alle pligtplegingen. Dit beviel den Engelschen in het geheel niet; maar wat ons Franschen betrof, wij zijn met zijne manieren zeer ingenomen."

— Een aan het landbedrijf gewijd blad, de Parijsche *Echo Agricole*, deelt eenen staat mede van den aanvoer en verkoop op de Parijsche veemarkten. Daaruit blijkt dat de aanvoer van slagtvee (naar het gewigt gerekend) in de beide eerste maanden dezes jaars grooter is geweest dan in hetzelfde tijdvak van het jaar 1854, en dat de prijzen evenwel aanmerkelijk (4½ tot 16 per cent naar de onderscheiden soort) hooger zijn. De gestadige rijzing van den prijs van het slagtvee, in spijt van al hetgeen door de hooge regering daartegen gedaan wordt, is, volgens dat blad, een gevolg van de toeneming der consumtie en van de vermindering der betrekkelijke waarde van het geld.

— Uit Rome zijn ongunstige tijdingen ont-

vangen. De wanorde in de finantien moet er zoo groot wezen, dat men ernstige demonstratien van de bevolking te gemoet ziet. Op verschillende punten van centraal Italie hebben preventive inhechtenisnemingen plaats gehad.

— Uit Bern verneemt men, dat de toevloed van jonge lieden uit Zwitserland in de Fransche werfdepots zoo groot is, dat zij niet alle in het nieuwe Fransche legioen kunnen opgenomen worden. Dien ten gevolge heeft men nu velen derzelve bij het oude (Algiersche) legioen geplaatst, waartegen zij echter openlijk protesteren.

— Volgens de thans nog in Spanje bestaande wet heeft elke minister, hoe lang of kort hij aan het bestuur moge geweest zijn, aanspraak op een pensioen van 30,000 realen. In het ontwerp nu, dat voorgesteld wordt om deze wet te vervangen, is bepaald, dat voortaan geen minister aanspraak heeft op pensioen, dan op voorwaarde dat hij, gelijk andere ambtenaren, vijftien of twintig jaren staatsdienst telt.

Engeland.

Men verneemt, zegt de *Globe*, dat de 21ste Maart de dag is waarop de naar de Oostzee bestemde Britsche vloot te Spithead moet vereenigd zijn, en het is niet onwaarschijnlijk dat de vijftig schepen, die Frankrijk voor de krijgsbedrijven in de Oostzee uitrust, zich in die haven bij de honderd wimpels van het Britsche eskader zullen komen voegen.

— Den 28sten Februarij jl. zijn de acten uitgewisseld tot bekrachtiging eener overeenkomst tusschen het Fransche en het Britsche gouvernement betrekkelijk het leveren van benoodigdheden aan het Turksche leger. Zij bepaalt dat, zooveel mogelijk, door ieder van de beide mogendheden even veel geleverd en het verschil in geld verrekend zal worden.

Ook is tusschen de beide gouvernementen eene overeenkomst aangegaan tot het aanleggen eener electrische telegraaf linie tusschen Bucharest en Varna, loopende over Schumla, Silistria en Rustschuck, en aansluitende aan het Oostenrijksche telegraaf-net. De linie zal door het Fransche gouvernement aangelegd en geëxploiteerd, en voor beide gouvernementen en hunne onderdanen op denzelfden voet, beschikbaar gesteld worden. De kosten en opbrengsten zijn voor gezamenlijke rekening der beide gouvernementen.

Nederlands handel met Belgie.

In Belgie is van regeringswege eene statistiek openbaar gemaakt van 's lands handelsverkeer met het buitenland in het afgeloopen jaar. Volgens dezelve ontving Belgie in 1854, voor eigen gebruik van Nederland, benevens andere artikelen van minder belang voor den handel tusschen de beide landen:

25,685 stuks rundvee van een jaar of ouder tegen 17,872 in 1853;

43,868 schapen en lammeren tegen 34,374 in 1853;

3,524 ton ongezaagd timmerhout tegen 2,954 in 1853;

7,785,070 kilogr. koffij tegen 7,785,505 in 1853;

312,466 kil. huiden tegen 155,828 in 1853;

130,134 hect. kool-, raap-, vlas- en hennepzaad tegen 29,176 in 1853;

19,669,699 kil. tarwe tegen 25,102,211 in 1853;

6,183,057 kil. rogge tegen 2,694,243 in 1853;

4,775,206 kil. haver tegen 5,252,063 in 1853;

151,956 kil. boekweit tegen 25,937 in 1853;

6,185,391 kil. boonen en wikken tegen 2,333,232 in 1853;

12,655,648 kil. garst tegen 15,562,837 in 1853;

415,313 kil. meel en zemelen tegen 60,802 in 1853;

1,839,064 kil. onbewerkt vlas tegen 1,654,327 in 1853;

103,502 hect. aardappelen tegen 29,553 in 1853;

6,085 ton pekelharing tegen 3,7.8 in 1853;

17,293,542 stuks versche en gedroogde haring, schol, enz. tegen 15,338,412 in 1853;

1043 ton zoutevisch tegen 1264 in 1853;

281,536 kil. stokvisch tegen 154,430 in 1853;

615,949 kil. versche zeevisch tegen 787,573 in 1853;

1,784,542 kil. rijst tegen 670,524 in 1853; benevens 1,062,185 kil. rijst uit Java en Sumatra, tegen 110,484 in 1853;

2,059,953 kil. ruwe suiker van Java en Sumatra tegen 1,437,472 in 1853;

814,733 kil. Europesche en Noord-Amerikaansche tabak in bladen tegen 1,027,028 in 1853;

9363 pond geweven wollen stoffen tegen 6689 in 1853; en

voor 2490 fr. tulle en kant van katoen, tegen 176,550 fr. in 1853.

Volgens dezelfde statistiek heeft Belgie in 1854 de onderstaande eigen producten naar Nederland uitgevoerd, behalve verscheiden artikelen van minder belang voor het handelsverkeer tusschen de beide landen:

voor 490 589 fr. draagbare wapenen tegen 564,602 fr. in 1853;

11,142 varkens tegen 5299 in 1853;

211,195 ton steenkolen tegen 205,185 in 1853;

29,733 kil. huiden tegen 137,859 in 1853;

1,178,282 kil. bewerkt gietijzer tegen 477,096 in 1853;

7,276,867 kil. smeedijzer tegen 6,028,236 in 1853;

1,603,034 kil. gesmeed ijzerwerk tegen 1,563,582 in 1853;

4,373,074 kil. spijkers tegen 3,505,441 in 1853;

239,354 kil. linnen garen tegen 152,111 in 1853;

4697 hect. kool-, raap-, vlas en hennepzaad tegen 7506 in 1853;

1,864,986 kil. tarwe tegen 229,730 in 1853;

6,944,338 kil. rogge tegen 1,956,684 in 1853;

361,329 kil. haver tegen 337,535 in 1853;

1,765,506 kil. boekweit tegen 2,483,129 in 1853;

1,192,693 kil. garst tegen 454,707 in 1853;

655,136 kil. meel en zemelen tegen 8838 in 1853;

35,382 boeken tegen 46,922 in 1853;

810,093 kil. werktuigen en bestanddeelen daarvan tegen 1,128,535 in 1853;

166,150 kil. lakens en andere dergelijke weefsels van wol tegen 183,245 in 1853;

78,516 kil. andere geweven wollen stoffen tegen 55,443 in 1853;

521,366 kil. tafellinnen van vlas en hennep tegen 476,687 in 1853;

voor 280,021 fr. tulle en kant van katoen tegen 265,970 fr. in 1853;

voor 102,675 fr. tulle en kant van zijde en vlas tegen 126,718 fr. in 1853;

voor 190,052 fr. spiegelglas tegen 176,028 fr. in 1853;

250,554 kil. kristalwerk tegen 152,354 in 1853;

2,628,477 kil. vensterglas tegen 1,835,498 in 1853;

2,511,022 kil. ruw zink, tegen 3,032,679 in 1853 en

1,122,900 kil. zink in bladen tegen 767,532 in 1853.

Newport, in den staat Wisconsin.

(*Door een' Nederlander uit eene aldaar gevestigde kolonie.*)

Newport strekt zich uit aan beide zijden langs de rivier Wisconsin, in de distrikten Sauk en Columbia en ligt 16 Eng. mijlen westelijk van de stad Portage in eene heerlijke landstreek, uitmuntend door natuurschoon en groote verscheidenheid, nabij het benedeneind der beroemde Dells. In geologischen zin behoort dit gedeelte des Staats tot het zandsteen distrikt, gelijk de bodem waar het dorp op staat en de rotsen langs de rivier duidelijk aantoonen.

In de hoogere streken is de zandsteen met kalkerts bedekt; blijkbaar uit den weligen groei der witte eiken en het aantal kalkrotskeien op de heuveltoppen. De lagere landen, welke tot op betrekkelijk jongeren tijd met water bedekt waren, zijn nu met weinige uitzonderingen droog, en verschaffen ons een overvloed van weiland en lage prairie. Het land is wel voorzien met houtgewas, vooral met witte, burr en roode eik, alsmede met hickory en ijzerhout, terwijl de Wisconsin met hare talrijke takken en de menigvuldige bronnen, zelfs op de hoogste tafellanden, alom ruim in de behoefte aan water voorzien. Er is overvloed van wild, als herten, hazen en groot en klein gevogelte, alsmede van visch; en menig landman kan zich gemakkelijk een wintervoorraad van hertenvleesch, gevogelte en visch verschaffen, wanneer hij dit boven de meer algemeen gebruikte provisie van rund- en varkensvleesch verkiest. Herten, kalkoenen en prairiehoenderen vleesch is nagenoeg het eenige, wat ik gedurende de laatste week op mijne tafel gezien heb.

De grijze zandrots, die eeuw uit, eeuw in, de rivier binnen vastgestelde perken houdt, de reusachtig opeengestapelde zandsteenblokken, de eenige overblijfselen van lang vergeten tijdperken, hier en daar over de effene vlakte verspreid, de statige eikenbosschen, de effene en rollende prairies, de heuvelen en valleien, de landruggen en diepe kloven, de rivieren, stroomen, kreken en bronnen geven het landschap een aanzien van romantische verscheidenheid, nergens in onzen hoogbegunstigden Staat overtroffen. Doch hoeveel belangstelling de schoonheid eener landstreek den beschouwer inboezeme, hoe hoog de rijkdom en verscheidenheid der natuurtooneelen door lieden van smaak en beschaving geacht worde, de landbouwer vraagt boven alles naar een vruchtbaren bodem, goed water en overvloed van houtgewas; de koopman en winkelier verlangt goede gemeenschapsmiddelen te land en te water, en toevloed van bezoekers, gewillig om te koopen en in staat om te betalen; de fabriekant heeft behoefte aan water- of stoomkracht, brandstof en gemakkelijken toegang tot de beste markten. Wat de geschiktheid van den grond betreft voor landbouw en veeteelt, voor velen zal het genoegzaam zijn aan te stippen, dat wit-eiken tafellanden, burr-eiken vlakten, kleine prairies, omgeven met houtgewas, en heerlijke graslanden in dit gedeelte des Staats voorheerschend zijn; want al deze landen kunnen gemakkelijk onder cultuur worden gebragt en beloven rijken oogst van allerlei graan en veldgewas. De tafellanden zijn van dezelfde hoedanigheid met de beroemde graanvelden van Genesee County, Nieuw-York; de rijke graslanden

en de vlakten zijn uitmuntend geschikt door de vele kreken en bronnen, die men op geringe afstand vindt, voor veeteelt en melkerij, zoowel als voor den aanbouw van vruchten; de kleine prairies zijn even voortreffelijk als de uitgestrektere in het zuiden des Staats en in Illinois. De digte en zware boschlanden, die de onverdroten en noeste vlijt van eene reeks van jaren vereischen, voordat men dezelve geregeld cultiveren kan, zijn in deze streken onbekend; de digtste en zwaarste woudlanden, welke men hier vindt, zijn de majestueuse wit-eiken openingen, waarin de boomen altijd ver genoeg van elkander staan, om onmiddellijk na het kappen het gebruik van den ploeg toetelaten en het uitzigt op een rijken oogst te beloven. Voor de handels bedrijvigheid onzer gemeente rekenen wij vooralsnog voornamelijk op onze landbouwers, die in getal en welvaart in steeds wijder cirkels rondom ons met verwonderlijke snelheid toenemen. De behoefte der gemeente zelve, die omstreeks 400 inwoners telt, wordt voor den koopman allengs minder onbeduidend. Ook het heirleger der werklieden in de dennenbosschen van 40 tot 200 mijlen ten noorden en noordwesten van ons, begint meer en meer in te zien, dat onze ligging veel handiger en toegankelijker is, dan die der meer zuidelijke plaatsen, waar zij tot dusverre hunne inkoopen deden; hun behoeften zullen weldra een belangrijk aandeel hebben in de berekeningen onzer kooplieden. De La Crosse en Milwaukee Spoorweg, welke te dezer plaatse de Wisconsin rivier bereiken zal, gaat definitief door de gemeente en maakt Newport het einde van de oostelijke en het begin der westelijke divisie van den weg. Zoodra de Pontiac en Ottowa spoorweg in Michigan zal voltooid zijn, krijgt onze weg een overwegend aandeel in al het spoorwegtraject van het oosten naar het noordwesten en wordt door zijn regtlijnigen loop en effenen bodem even goed of beter dan eenige andere in Wisconsin en aangrenzende Staten, terwijl wij nauwelijks twee volle dagen reizens van de grootste handelstad der westelijke wereld zullen verwijderd zijn. De weg zal bij het begin van den aanstaanden zomer over eene lengte van 54 Eng. mijlen, dat is van Milwaukee tot Horicon, voltooid zijn en wordt met kracht en westelijke energie voortgebouwd; landbouwer en koopman langs de lijn geven gaarne op billijke voorwaarden ter voltooijing van den bouw hun overgewonnen kapitaal ten beste, en indien niet alle berekeningen falen zal Newport in twee a drie jaren het gebriesch van het ijzeren paard even duidelijk hooren als velen nu of voormaals het te Milwaukee, Nieuw-York, Utrecht, Amsterdam of elders vernamen. Voor onze handelsvooruitzigten verdient het nog opmerking, dat behalve Portage City, 16 Eng. mijlen beneden ons op de rivier, er geene plaats van eenig gewigt voor handel of bedrijvigheid ergens in den omtrek te vinden is.

Bij den aanvang van den afgeloopen zomer was er hier een houtzaagmolen, een winkel, benevens drie kleine herbergen; thans zijn er zes manufactuur-magazijnen, twee ijzer en tinwinkels, verscheidene kruideniers-affaires, een zadel en tuigen winkel en daarmede verbonden werkplaats, een laarzen en schoenen winkel en schoenmakers werkplaats, een zaagmolen, eene houtkooperij, eene venster en deurenfabriek, een schaafmolen, twee smederijen, eene groote bouwerij, enz. enz.; iedereen is bedrijvig, er zijn te weinig handen voor al het werk, en alle arbeid wordt ruim beloond. Niemand schijnt te begrijpen, dat een dagloon van 1,25 doll. tot 2,00 doll. (*f* 3,12½ tot *f* 5,00) vrij hoog is, terwijl dikwijls bekwamere werklieden in ons Vaderland het toppunt hunner wenschen zouden meenen bereikt te hebben, als zij slechts de kleinste der twee sommen in eene geheele week konden verdienen. Huizen rijzen alom, zelfs in het koude saisoen, als bij tooverslag op.

Indien de natuur niet meer voor ons gedaan had, dan wat in bovenstaande mededeelingen bevat ligt, dan reeds zouden wij de levendige verwachting mogen voeden, dat hier in het midden des Staats eene groote en bloeijende gemeente zal opgroeijen, maar zij heeft de kroon op haar werk gezet, door ons die verbazende waterkacht, welke door de zware rotsen van de Dells binnen enge grenzen beperkt is, te schenken. De rotswanden beschermen het land tegen mogelijke overstrooming en verzekeren te gelijker tijd voor de waterwerken een grondslag en muren, die woede van tijd en elementen weerstaan. De Wetgevende Vergadering des Staats heeft gedurende hare zitting van 1853 een damcharter voor deze plaats goedgekeurd, hetwelk thans het eigendom is van den heer Gerrit Vliet, van Milwaukee, een der stichters dier thans zoo bloeijende stad en een ondernemend westelijk Ingenieur, die zoowel den wil als het vermogen heeft, om zijn plan te volvoeren. De bouw van den dam is onlangs door hem aanbesteed aan den heer Anderson, den bouwmeester van een soortgelijken, doch kleineren dam te Milwaukee, die sedert 14 a 15 jaren aan de werkingen van wind en water met goed gevolg heeft weerstand geboden. De dam te dezer plaatse zal van rots tot rots 478 voeten wijd en 18 voeten boven laag water werk zijn. Het werk wordt na afloop van dezen winter onmiddellijk begonnen en moet in twee jaren na den 1sten Januarij 1855 voleindigd zijn, wanneer wij volgens nauwkeurige berekening genoegzame waterkracht hebben zullen om 70,000 mudden graan per 24 uren in meel te herscheppen

Welligt zal men vragen, hoe kan men in eene landstreek, die zich pas begint te ontwikkelen, eene dergelijke waterkracht met voordeel aanwenden? Ik verwijs daartoe tot de uitgebreide en steeds toenemende houtzagerijen op de Wisconsin en hare takken, de opbrengst van welke, nu drie jaren geleden, (in 1851) 43½ millioenen voeten duims hout bedroeg, terwijl gedurende het afgeloopen saisoen, dat is van het tijdstip van open water in het voorjaar tot op den 25sten Novemb. 87½ millioen voeten in 1717 vlotten het pontenveer te Portage City passeerden. De consumtie op en nabij de rivier boven Portage, welke gestadig toeneemt en eene aanmerkelijke hoeveelheid bedraagt, is hieronder natuurlijk niet begrepen. De waarde van dit hout aan den zaagmolen zelven bedraagt ver over een millioen doll. (2,500,000.) Tot dusverre is dit hout steeds boven onze plaats op de Wisconsin, en hare nevenstroomen Lemonwier, Yellow River, Ten miles Creek, enz., enz. gezaagd. Menig vlot stoot op de rotsen der Rapids in stukken en gaat, niet zelden met verlies van menschenlevens, geheel of ten deele verloren; terwijl veelvuldige malen het hout door het bovengenoemde stooten, zonder dat de vlotten verbroken worden, min of meer aanmerkelijke schade beloopt. Na den aanbouw van dam en molens te dezer plaatse kan men de stammen met betrekkelijk geringe kosten de rivier tot aan Newport laten afdrijven, waar zij goedkooper kunnen worden gezaagd, omdat de arbeid in de sterker bevolkte streken des lands geene zulke buitengewone prijzen kan bedingen, als in de pijnwouden; terwijl, omdat er geene *rapids* en *chutes* beneden deze plaats op de rivier zijn, het hout niet langer zal verloren gaan of beschadigd worden, eindelijk wijl de stroom van hier benedenwaarts minder snelvlietend is, moet het hout noodwendig vrij blijven van zand, en is daarom te Galena en St. Louis 1 a 2 meer per 1000 voeten waardig, dan het thans kan opbrengen.

Wij verwachten daarom den aanvang voor onze fabrieksnijverheid in het groot van de uitgestrekte en bijna onuitputtelijke dennenwouden, boven ons, doch in de toekomst, wanneer een meer Amerikaansch gouvernement te Washington door een meer oordeelkundig tarief op den in- uit- en doorvoer eene wijze voorkeur aan de inlandsche boven de vreemde nijverheid zal geven, zullen krachtdadige pogingen worden aangewend, om fabrieken voor katoenen-, wollen en andere waren in het leven te roepen en aan te moedigen. De katoen kan met Mississippi stoombooten van New Orleans en St. Louis langs onze rivier tot voor onze deuren gebragt worden en onze eigen Staat kan ons steeds met overvloedigen wolvoorraad voorzien; en daar alle takken der menschelijke nijverheid met elkander in naauw verband staan, verdient het naauwelijks vermelding dat deze takken van volkswelvaart weder andere in het leven zullen roepen, zelfs zoodanige, waaraan wij voor het tegenwoordige naauwelijks beginnen te denken.

De bevolking der plaats is met zeer weinige uitzonderingen Amerikaansch, grootendeels van Nieuw Engeland en Nieuw York herkomstig, onder welke laatste een belangrijk getal van Nederlandsche herkomst. Zij is werkzaam en ondernemend, soms tot aan het roekelooze grenzende. Het land, gelijk de geologische vorming aanwijst, is gezond; wij hebben daarom voor onze gemeente en den geheelen omtrek slechts een geneesheer, die zich aan de praktijk toewijdt, en daar hij zijne professie uitmuntend verstaat, verlangen wij geene verdere hulp van de geneeskundige faculteit; de plaats eindelijk biedt in een goed Amerikaansch instituut met knappe onderwijzers, uitmuntende gelegenheid aan tot onderwijs der jeugd.

Zoodanig is de toestand, zoodanig zijn de vooruitzigten der nieuwe plaats mijner vestiging, waarvoor kapitaal, nijverheid en arbeid de beste gelegenheden tot vooruitgang zich aanbieden. De grondslag voor eene rijke handel en fabriekstad in het middengedeelte des Staat is gelegd. De natuur zelve heeft hare bestemming aangewezen, hare toekomst kan niet falen.

Producten - Handel.

Bij inschrijving verkocht.

Kakao. Den 25 dezer, 89 balen van plant. Concordia, a 17,02 cent.

Scheepvaart.

Aangekomen.

Den 24 dezer, het schip *Josine Louise*, kapt. J. H. Fekkes, van Genua.

Idem, het schip *Wybrandes Udo*, kapt. Muller, van Delfzijl.

Gedrukt bij **J. C. MULLER Az.**